

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A káromkodó párt.

Debrecen, március 24.

... A nagy templom előtti téren dübörög a föld, mozog a talaj és a földből kinő Kossuth Lajos dicő alakja, hogy lesujtsa az ő eszméinek bitorlóira: Kossuth Ferencre és tarsaira... Mondá vala pedig ez igéket a magyar balpárt debreceni látogatása alkalmából rendezett társasvacsora egyik szónoka, aki azonban haszonátalan hívta és idézte Kossuth Lajos szellemét, mert az messze távol maradt attól a társaságtól, amely a hazát menteni gyűlt össze vasárnapra Debrecen városába.

Mindenképen komikus csoport ez a balpárt s igazán nem érdemi meg sem maga, sem itteni szereplése, hogy komolyan foglalkozzunk vele. Hiszen az a program, amit ők hirdetnek nem az övék, hanem a függetlenségi párté, azok az elvek, amelyeknek az alapján pártot szerveznek, szó szerint egyeznek a függetlenségi pártnak évtizedek óta vallott és köztudomásu elveivel. Egy különbség azonban még is van a függetlenségi párt és a balpártnak nevezett csoport programja között és ez az, amely miatt egyáltalában még továbbra is foglalkozunk Lengyel Zoltán uréknak debreceni ki-

rindulásával. A balpárt programjának alapelve ugyanis az az ocsmány gorombaság, amellyel megtámadnak mindenkit, aki nem hiszi el róluk, hogy csakis ők szeretik a legeslegjobban a hazát és nem sereglenek a szegény, aggságára jobb sorsra érdemes Szappanos Pista bácsi köré. Az készlet bennünket, hogy foglalkozzunk a debreceni pártszervekedéssel, hogy rámutassunk, hogy a disszidens képviselő urak a magyar politikai harcok terére, egy ott eddig teljesen ismeretlen eszközt: a ragalmazás és gyalázkodás fegyvert akarják bevezetni.

Az egész debreceni működése ennek a tisztelt társaságnak nem állott egyébből, mint gyalázkodásból, rágalmazásból. Kezdve a fáklyásmeneten s folytatva a társasvacsorán, meg aztán a népgyűlésen egyebet nem csináltak Lengyel Zoltán, Farkashazy, Bozóky, Pilisy, Thoroczky, Molnár Jenő és a többi képviselő urak, mint káromkodtak. Szidták a hazaáruló Kossuth Ferencet, Apponyi Albertet, Barabás Bélát és az egész függetlenségi pártot, akiről és amelyről minden balpárti vezér elmondotta, hogy az elveket szegre akasztották, befogatták magukat Bécs szekerebe és elárulták, eldobták a magasztos zászlót.

De ne féljen az ország, mert Lengyel Zoltán fölvette az eldobott zászlót és diadalra fogjajuttatni a negyvennyolcas elveket, lesz magyar bank, magyar hadsereg, önálló vámterület, sőt ha kell, ők detronizálják a Habsburgokat is, még pedig mind ezt Kossuth Ferenc ellenére. Talán nem egészen így szavalták ezt a disszidens képviselő urak, de a tartalma körülbelül ez volt, a lényege a dolognak pedig az, hogy mindent Kossuth Ferenc ellenére tognak megcsinálni. — És elmondták, hogy Kossuth Ferencnek nem kell immar semmifele függetlenség, sem magyar bank, sem magyar hadsereg, sem önálló vámterület, csak hogy hiányt ne szenvedjen az ő negyven ezer forintos háztartása... Igen így dörögte, így káromkodta ezeket a rágalmakat Lengyel Zoltán ur, a dicő honmentő vezérek legnagyobbika.

Jó izlésű embert egyetlen elejtett káromkodás is megbotránkoztat, a tömeges káromkodástól pedig valószínűleg megundorodik. És ilyenforma érzés fogta el azokat, akik véletlenül, vagy kíváncsiságból tanui voltak a debreceni balpárti tömegszitkozódásnak, ennek az új politikai harcmodornak, amelyet Lengyelék vasárnap inauguráltak. Ha ez a modor, amely a szó-szoros értelmé-

Level Zoltánhoz.*

Irta: Sipulusz.

Kedves Zoltán!

Ha valaki nekem ez előtt öt esztendővel azt mondta volna, hogy öt év múlva Apponyi Albert függetlenségi lesz, Kossuth Ferenc miniszter lesz, Lengyel Zoltán pedig a nemzet vezére lesz, azt mondtam volna, hogy vagy az ur bolond, vagy pedig engem tart bolondnak!

De hat itt is beteljesedett a régi mondas, hogy a politikában csak az abszurdumok lehetségesek. Apponyi negyvennyolcas, Kossuth miniszter és te (ha nem is olyan pozitív) vezér vagy, nyomokban Farkashazy Zsigmonddal, cum jure successiois. (Ha ugyan Farkashazy ur elég szerény megelégedni ezzel, amit nem hiszek, mert neki is van ügyvédi irodája s a hírnévre neki is szüksége van.)

E pillanatban egy történelmi jelenet jut eszembe. Az 1901-iki választások után a függetlenségi párt első értekezletére gyűlt össze.

* Rákosi Viktornak, a jeles írónak, a nánásiak aranyos humoru szeretett képviselőjének tárcacikke, mely a Budapesti Hírlap vasárnapi számában jelent meg és oly nagy hatást ért el, hogy a kitűnő író ebből az alkalmából kifolyólag az üdvözlések és gratulációk egész özönével keresték fel. Debreceni vonatkozásánál fogva mi sem mulaszthatjuk el, hogy közlésével olvasóinknak egy pár kellemes percet szerezünk.

Kossuth beleül az elnöki székbe, csönget és így szól: Tisztelt uraim...

Ekkor fölül egy alacsony, vastag bajszú, fekete, kissé kopaszodó fiatalember és így szól: Tiszteit értekezlet...

— Pardon, — szól Kossuth — engedje meg tiszteit képviselőtársam, hogy legelőbb az értekezletet megnyissam. S akkor legyen szives beszélni.

Mindenki kíváncsi volt megtudni, hogy ki az a kollégánk, akinek annyira sietős a nyilvános szereplés. Mondták, hogy Lengyel Zoltán. Odafordultam a mellett ülő Tóth Jánoshoz s azt mondtam neki:

— Te János, ez veszedelmes ember, ezzel sok baj lesz. A politikai karrierje öt perccel ezelőtt kezdődött és már nem fér a bőrebe.

Soha nem szoktam jóslásokba bocsátkozni, plane nem tartozom azok emberek közé, akik utólag azt szokták mondani, ugy-e megmondtam. Sőt utólag az utólag jelentkező prófétákat, de azt, kedves Zoltán, merem állítani, hogy megjósoltam, hogy belőled nagy ember lesz s ez a jóslatom be is teljesedett.

Azt azonban nagyon sajnálom, hogy jobban nem vigyáztam rád és most, úgy veszem észre, hogy betegségem alatt egy olyan rögeszme vert bennem gyökeret, a melyből már ki nem gyógyíthatlak. Mikor a koalíció ellen kardot rántottál, egy különös dolgot konstatáltam rajtad; ezt: Te azt

hiszed, hogy Fabricius ezredes idejében el-estél a hazaért. Ha jól emlékszem, figyelmeztettek is, hogy ne riagasd magad t ebben a teves hitben, de ezt nem merem biztosan állítani. Azt azonban határozottan tudom, hogy másoknak sokam róla és kérttem őket, figyelmeztessenek néged, hogy ne edd magadat teljesen bele ebbe az orias tévedésbe.

Nem, kedves Zoltán, te nem haltál meg a hazaért, sem abban az időben, mikor a szerkesztőségeket revolveres bandák ostromoltak, sem akkor, mikor a képviselőház termében katonaszuronyok villogtak. Ebben az időben, kedves Zoltán, mi bizony nem haltunk meg, sőt a legkisebb sebet se kaptuk a szólás- és sajtószabadság védelmében s általában a nemzeti küzdelemben. Azért, mikor a vezérek megkötötték a békét a királlyal és egy időre elvállalták az ország kormányát, én szép csendesen, szerényen és feltűnés nélkül odaálltam mögöttük és lábhoz tettem azt a puskát, amelyet bizony mi, Zoltán fiam, elsűni nem mertünk. Jól megérted: nem dobam el, nem tettem sutba a puskát, csak bei Fuss! Jelszavunk lett evolúció és nem revlució. A régi politika, de új taktika. És levonva a konzervenciát a nemzeti küzdelemből, konstatáltam, hogy mindig jobb, ha Kossuth és Apponyi kormányozzák az országot, mintha Fejérváry és Kristóffy ülnek a kormányrud mellett.

ben megdöbbenette a debreceni független polgárságot teljes kudarcot aratott, az csak természetes, mert hiszen a józan magyar nép még inkább Debrecen józan polgársága — hála az égnek — sokkal felvilágosodottabb, semhogy durva káromkodásokkal befolyásolni engedje magát és oda szegődjön azok mellé, akik maguk sem tudják, hogy mit akarnak, akiknek elve, iránya törekvése, mindene abban kulminál, hogy ócsároljon és akadályokat gördítsen a nemzeti kormány nemes és hazafias munkája elé.

Egyébként ez a káromkodópárt addig fogja idézgetni Kossuth Lajos szellemét, amíg az a magyar nép hazafias érzésének képében meg fog jelenni és kiüzi a kufárokat a magyar alkotmányosság templomából...

Vége az obstrukciónak

A házszabályrevíziós vita bezárása.

Nagy vihar a képviselőházban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 24.

Justh Gyula elnököl az ülésen. Bejelenti az elnök, hogy az összeférhetlenségi bizottság Csernoch János ügyét április 14-én fogja tárgyalni.

Áttérnek ezután a házszabályrevízióra. Molnár Jenő: Ez a többség nem képviseli a nemzet akaratát, mihelyt becsúzott a státuskvóráról is megszavazta a kvótaemelést. Vannak fontos kérdések, amelyek eldöntése előtt okvetlenül meg kell kérdezni a nemzetet. Az utolsó percben is figyelmeztetni kell a nemzetet, a többséget a házszabályrevízió veszedelmeire. De tudja, hogy Apponyi ékesszólásának sem sikerült a Tiszapártot megtéríteni. Csak november 18-ika után hullott szét a párt. Felsorolja a koalíció bűneit.

— Tovább, tovább! — sürgetik.

Molnár Jenő: Nem kell olyan nagyon sietni. En nagyon sajnálom, hogy kilépésre kényszerítettek bennünket.

— Ki kényszerítette? — kérdezik.

— Igenis kényszerítettek, mert nem mindenkinek a gyomra veszi be, hogy itt ráolvassák két esztendő beszédeit, a melyekben egészen más nézeteket vallott. Miniket persze nem lehet kiténtetésekkel eltántorítani a nemzeti ügytől.

Elnök: Tiltakozik bárkinek is olyan meggyanúsítása ellen, hogy bárki is kiténtetésért eltántorodott a nemzeti ügytől.

Molnár Jenő: Nem a nép, nem a parlament érdekében történik a szigorítás, hanem kizárólag a hatalom érdekében. Ami a nemzeti kérdésről, mihelyt azzal motiválják a revíziót, hogy valaki ellen csinálják, már nélkülözi az erkölcsi alapot. Mondták volna meg nyíltan, hogy létszámot akarnak emelni, ezért kell a revízió. Ez mindenesetre jobb eljárás lett volna. Attól fél, keservesen megbánják majd, amit csinálnak. Közéledik a bankkérdés, amely veszedelmes összeütközéseket sejtet. A függetlenségi párt jövője szempontjából vészhozó intézkedés ez. (Nagy zaj.)

— Nagy ember lettél Molnár Jenő — kiáltják közbe.

Molnár Jenő: Nagy ember, mert az igazságot hirdetem. (Nagy derűtség, a balpárt tapsol.)

Várady Károly: vegyék át a kormányt.

Molnár Jenő: Csak hogy az a császártól függ. És a császár rosszabb hazafiakra is bízta már a kormányzást, mint miink vagyunk. A koalíció léjogosultsága megszűnt, mihelyt több aldozatot kértek tőle, mint a paktumban meg volt állapítva. Technikai obstrukciót mi nem akarunk csinálni. Nem akartuk, hogy az legyen a vége, mint három éve. De lehet-e így azt mondani ránk, hogy felforgatjuk az országot. Tessék, csinálják meg, akik akarják a revíziót, nem tudom, milyen okból.

Nagy György: Udvari tanácsosság, közjegyzőség...

Muzsa Gyula: Micsoda izléstelenség azt mindennap felhozni.

Molnár Jenő: Akkor hozzuk fel, a mikor nekünk tetszik.

— Mindennap felhozuk — kiáltozza Nagy György — és veri a padot.

Elnök rendreutasítja Nagy Györgyöt és figyelmezteti arra, hogy ha így folytatja, a mentelmi bizottság elé utasítja.

Molnár Jenő sajnálattal látja, hogy az elnökségben már nincs meg a kellő harmónia. Pedig nekünk az sokszorosan kellene. Külföldön óriási hatalma van az elnöknek, nálunk egy honvédezedes két szál bakával szetkergette az egész parlamentet elnököstül. Hosszan foglalkozik a házszabályrevízió vesztélyeivel és kéri végül határozati javaslata elfogadását.

A vita bezárása.

Elnök: A vita ezzel befejeztetett. Következik a szavazás.

Nagy György: A házszabályokhoz akar szólni.

Elnök: Nem lehet, mert már a kérdés feltevésénél tartunk. Megteszi propositióját részletesen a kérdés feltevésére nézve.

Farkasházy Zsigmond a kérdés feltevéséhez szól és kéri, hogy Csépany Géza, valamint a saját ellenindítványára nézve is rendelkezjen el külön szavazást.

Elnök nem tartja teljesíthetőnek ezt a kívánságot. (Helyeslés.)

Bozóky Árpád a kérdés feltevéséhez szól és színtén külön szavazást kér Csépany Géza indítványára. Továbbá jó lenne világosan osztályozni a határozott ellenindítványokat, névszerint.

Elnök: Ezt megtehetem.

Bozóky Árpád kéri, mi lesz báró Bánffy Dezső indítványával.

Elnök felsorolja névszerint az ellenindítványokat, amelyek Nagy Emil indítványának elfogadásával esnek.

Vlád Aurél a kérdés feltevéséhez szól és külön szavazást kér Polit indítványára. Ezenfelül Nagy György és Mezőfi Vilmosnak a választói reformmal kapcsolatos indítványaira is külön szavazást kér.

Molnár Jenő a kérdés feltevéséhez szól. Csépany Géza javaslatához kétszer kell szavazni.

Szkicsák Ferenc a kérdés feltevéséhez szól. Azt kéri, hogy Nagy Emil indítványa felatt pontonként szavazanak.

Elnök: Szkicsák indítványa házszabályellenes. Ami a többiekét illeti, ha Csépany indítványát ketté szakítják.

Farkasházy Zsigmond: Ez a helyes. (Nagy zaj.)

Elnök: Dehogy helyes! (nagy derűtség) s Nagy György, Thorotzkay és Polit indítványaira nézve elfogadja a felszólalók indítványát és ennek megfelelően módosítja a kérdés szövegét. (Zajos helyeslés.)

Nagy György a házszabályokhoz szólva az indítványok felolvasását kívánja (Nagy zaj.)

Elnök: Erről most nem lehet szó. — Most csak a kérdés feltevésénél tartunk.

Lengyel Zoltán nagy zajban áll fel szólásra. Ketteválasztani kívánja Csépany indítványát.

Elnök kéri, elfogadja-e a Ház az elnök propositióját?

— Igen!

— Nem!

A Ház elfogadja az elnöki propositiót.

Te pedig, kedves Zoltán, amint a szuonyok eltűntek a fórumról, az ezredék lépteinek dübörgése elhalt a távolban s mikor a nemzet szabadságát többé semmi veszedelem sem fenyegette, akkor eljöttél s kirántván nyelvedet hatalmas hüvelyéből, áruást ordítottál és hadat üzentél a koalíciós kormánynak. Nem, édes barátom, ez már nem megy. A meg nem épített barrikádok kamataiból talán még Magyarországon se lehet megélni. A forradalmat nem így csinálják, a nemzetet a regeneráció, az újjászületés ösvényére így nem lehet terelni.

Nem akarok elhamarkodott ítéletet mondani, hogy ki közületek alkalmasabb a vezéri polcra, vagyis a nemzet fölrazására, de te nem vagy forradalmi ember, kedves Zoltán, ezt fájó szívvel bár, de kénytelen vagyok kimondani.

Mert mit tesz egy forradalmi ember?

Csak Petőfi példájára hivatkozom. Ez a Petőfi Sándor, ez az Isten lelkéből kiszakadt és erre a piszok földre lehullott próféta megházasodott, a forradalom előtt, esendes időben s jóformán még a mézes heteit élte, mikor elment oda, ahol az ágyuk dörögtek, elment meghalni azzal a halállal, amelyet jóseleke megálmódott. Kiszakította magát az imádott asszony forró karjai közül s elcsérelte a halál hideg ölelésével.

Te pedig, édes Zoltán, mikor a fegyveresek betörték alkotmányunkba, amikor tántlott volna alkalom nagyot és dicsőt csele-

kedni, mikor meg kellett volna fujni a vészharsonát, mikor körül kellett volna huroolni a véres kardot, te ebben az időszakban, fiam, mint böcs ember, szépen megházasodtál s a bátor meghalásra kínálkozó időt arra fordítottad, hogy — mint Nagy György mondaná — rózsadus virágyon eljéd világot. Én édes Istenem, ha Petőfi is ilyen okos ember lett volna! Ha a segesvári csata idejében ő is Koltón turbékolat volna! De hát Petőfi nem így tette, te pedig így tetted. És okosan tetted, mert haláloddal legföljebb annyit értél volna el, hogy az ifjuság halotak napján Forinyák sirja mellett a te fejférdhoz is ellátogatna. A huszadik század gyermekét pedig ez ki nem béki a sir éjjelével.

Tehát te nem haltál meg a hazáért. Akármilyen szög alatt nézem pályafutásodat, akármilyen szempontból kritizálom életedet, kénytelen vagyok téged az élők közé sorozni. Nem tehetem meg neked azt a szívességet, hogy beteg rögeszmédet elhagyjem és téged vértanúnak tartsalak. Te élsz, él és virágzik az irodák is, a vasutasok szeretnek, Hoffman Ottó bálványoz, Farkasházy Zsigmond irigyel, ugyan mit akarsz még egyebet? Csinálhatsz, amit akarsz, este nyugodtan fekhetsz le, boldogságodat nem zavarja semmi, mert nem vagy felelős semmiért. Mert hisz az árulók viselik a felelősség terhét, azok az árulók, akik Szeilla és Karibdisz közt vezeték az ország hajóját.

De úgy hallom, te büszkén a melledre ütsz és azt mondod a nyavalyásoknak, akik érdemeidet nem akarják elösmerni: ezer vezércikket írtam a nemzeti küzdelem alatt. Hát ez semmi?

Ez valóban nem semmi, sőt valami, ha egy Barta Miklós, egy Kaas Ivor, egy Eötvös Károly s egyéb Isten kegyelméből való vezércikkírók mondanák. Még az ő vezércikkeinek is az a sorsuk, hogy megszületnek reggel és meghalnak este. Életük csak egy napra terjed. Micsoda izzó léleknek és hatalmas tehetségnek kell a toll mögött vibrálnia, hogy e rövid idő alatt egy cikk mélyen szántson a közönségben s termő magot tudjon vetni beléje.

Amint a nap leszáll, a legszebb vezércikk is átvándorol az asszony birodalmába s a te vezércikked, melyről azt hitted, hogy Európát rázza föl trespedségéből, odakerül a polcra, az uborkásüveg alá. És vannak vezércikkek, amelyek még ennél is dicselelenebbül fejezik be földi pályafutásukat....

Különbön Kaas Ivortól hallottam egyszer s ő bizonyára előtted is tekintély, hogy a vezércikkíráshoz nem kell tehetség, csak rutin.

Természetesen ez nem igaz. Ez csak a mester szerénysége. Mert a mesterek szerények.

Nem azt mondom, hogy a te vezércikkeid rosszak. Úgyes ember vagy s ebben is hamar ügyességre tettél szert. De tévedés

Nagy György az indítványok felolvasását kéri.

Nagy zaj tör ki.

— Ki van nyomtatva! — kiáltozzák közbe.

Elnök: A kérés jogos, de kéri, álljon el a kéréstől a szónok.

Nagy György: Csupán az önálló indítványok felolvasását kéri.

Következik a szavazás.

A Ház egyszerű szavazással elvetette a halasztó indítványokat.

A balpárt és a nemzetiségek együtt szavaznak. A koalíció gunyosan tapsol.

— Szép szövetség!

— Együtt vannak! — kiáltozzák óriási zajban.

Kitör a vihar.

Elnök: A következő kérdés, hogy elfogadja-e a Ház Nagy Emil indítványát.

Nagy György: Hát a névszerinti szavazás?

Elnök: Hol van az iv?

— Ott van, ott van! — kiáltozzák.

— Bocsnát, mondja az elnök, de a tévedés jóhiszemű.

— Elismerjük — mondják.

Nagy zaj közben felolvassák az aláírásokat.

— Bartha Ödön nincs itt — kiáltozzák.

Óriási zaj közben próbálják Barthát előkeríteni.

Farkasházy a házszabályokhoz akar szólani.

Elnök: Szavazás közben nem lehet.

— Üljön le — kiáltozzák.

— Ne szegüljön ellene az elnöknek.

Elnök felteszi a kérdést, elfogadják-e Nagy Emil-féle indítványát, igen vagy nem?

Óriási zugás.

— Igen! Nem!

A szavazatok megszámlálását kérjük.

Elnök: Tízélnél több képviselő a szavazatok összeszámlálását kérte. Ezt elrendelem.

Iszonyu láрма tör ki.

Mezőfi elkiáltja: Majd aláíratjuk a nemzetiségekkel.

A láрма megtízszereződik.

— Menjének oda hozzájuk! Mars a helyetekre, hazáruulók.

Elnök tiltakozik a meggyanúsítások ellen és kijelenti, hogy ha ezentul is szembehelezkedik valaki az elnökkel, a mentelmi bizottság ítéletét fogja kérni. (Viharos helyeslés.)

azt hinni, hogy ez uton a hazának valami jelentékeny szolgálatot tettél. Csak magadnak tettél szolgálatot. Mert mindegyiket, még a legrosszabbat is aláírtad s így az mind a te személyedet exponálta és a bíredet szolgálta.

Hallom, hogy Debrecenbe rándultok Kossuthot agyonütöni, farkósbotnak használván a tulajdon apját. Bizony, súlyos dolog, keserves dolog, ha valaki olyan nevet örököl, mint Kossuth Ferenc. Lépten-nyomon az apjához hasonlítják s a világóriások mértékét alkalmazzák rá. S ez a látvány, ahogy az apa érdemeivel agyonütik a fiu érdemeit, szomorúsággal töltene el, ha nem vigasztalna egy körülmény s ez az, hogy kedves Zoltán, a mi fiainkat ez a veszedelem nem fenyegeti.

Olvasom az ujságban a Házban tett keserves panaszodat, hogy a koalíció gyslázatosan üldöz. Látod, ebben igazat adok neked. Beteg vagyok, csak az ablakon keresztül nézem a világot. Amint az ablaknál állok s lenézek az utcára, látom, hogy a szemben lévő ház falára egy háromszáju embert ragasztanak ki. Nohát ez igazán kiméretlenség! Azt hiszem, ha följelentened a főkapitányknál, Boda letépetné a rendőreivel. Csak tudnám, hogy a plakáton utánnad következő két száju fej Supiló-e, avagy Vlád? — Majd mindjárt leküldöm a kis fiamat meg nézni. Különben szívesen köszöntelek.

Nagy Emil indítványát elfogadták.

Közben megszámlálják a szavazatokat és konstatálják, hogy az indítvány mellett szavazott 168, ellene 27 képviselő. Tehát a Nagy Emil-féle indítványt általánosságban elfogadták.

Viharos felkiáltások:

— Éljen az elnök.

Az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

Az elnök: Bözöky bizalmatlansági indítványt nyújtott be. Husznál több képviselő névszerinti szavazást nyújtott be.

Ezek közül többen nincsenek itt, de később beszállingóznak. A kormánypárt kérte a szavazást, a balpárt meg habotával fogadta, amikor nincsenek itt a felolvasottak.

Az elnök elrendeli a névszerinti szavazást. Az E betű kezd.

— Éljen a balpárt! — kiáltozzák.

Az elnök öt percre felfüggeszti az ülést.

A szervezési szabályrendelet.

A fizetésrendezés tárgyalása.

— március 26.

(Saját tudósítónktól.) A szervező bizottság tegnap délután újra összeült, hogy a szervezési szabályrendelet hátralevő részének tárgyalásához hozzákezdjen. Az érdeklődés az ülés iránt a bizottság tagjai részéről elégekély volt, csupán a legszorgalmasabb és leglelküimeretesebb városatyák gyűltek egybe, holott az ügy elég fontos ahhoz, hogy nagyobb érdeklődést kelthessen.

A tegnapi ülésen a fizetésrendezés ügye került sorra. A bizottság — tekintve az ügy rendkívüli fontosságát — nem fogott azonnal hozzá a tárgyaláshoz, hanem záros határidő mellett megbízott egy négy tagu albizottságot, hogy — a szabályzat többi részeihez hasonlóan — ezt a részt is dolgozza ki és terjessze elő a plénumnak.

Az ülésről alábbi tudósításunk szól:

Az ülésen Weszprémy Zoltán főispán elnökelt. Jelen voltak Kovács József polgármester, Márton Imre, Aczél Géza főmérnök, Somogyi Pál, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Szentesi János, Király Gyula tanácsnok, Vargha Károly tb. tanácsnok, Fejér Ferenc dr., Konecz Ákos tb. tanácsnok, Juhász Ignác, Roncsik Lajos főszámvevő, Kertész Mihály, Vargha Elemér dr., Toth Emil dr. aljegyzők, Komlóssy Pál dr. rendőrfogalmazó, a bizottság jegyzője.

Mennyibe kerül a fizetés emelés.

Az ülés megnyitása után áttért a bizottság a fizetésrendezést tartalmazó szakaszok tárgyalására. Vargha Károly előadó hivatkozik arra, hogy a bizottság azon óhajának adott volt kifejezést, hogy a fizetésrendezésnél a mármegyei tisztviselők fizetési fokozatait vegyék figyelembe. A bizottság a fizetésrendezési munkálat kidolgozására Márton Imre, Szilágyi Imre és Roncsik Lajost küldte volt ki. A három tagu bizottság be-terjesztette munkálatát, mely szerint a fizetésrendezésre 142 ezer 555 korona szükséges.

Márton Imre ismerteti munkálatukat. A városi tisztviselők fizetéseire eddig 411 ezer 100 korona kellett. A fizetés rendezés folytán a fizetések összege 484 ezer 100 korona lesz. A rendőrség fizetésére eddig 88 ezer 560 korona kellett, az új rend szerint 154 ezer 440 korona kell, a szolgálta személyzet fizetése eddig 26 ezer 540 koronát igényelt, ezután 30 ezer 470 koronát. Így a multban a fizetésekre összesen 526 ezer 500 korona kellett, míg az új szabályzat életbeléptetése után 669 ezer koronát fog kitenni a fizetések összege, tehát a különbözet mintegy 142 ezer korona, amely összegből kerek számban 12 ezer korona fedezetlenül áll. Ezt csak pótdadó

utján lehetne fedezni. Megjegyzni, hogy a számítást annak idején arra alapították, hogy 112 napidijas helyett a jövőben csak 43, legfeljebb 50 napidijast fognak alkalmazni és így mintegy 64 ezer koronát fognak megtakarítani. Most azonban kitűnt, hogy a jelenleg alkalmazott összes napidijasokra szükség van és így azt a 64 ezer koronát nem lehet számításba venni. A további munkálatot úgy véli folytathatónak, hogy állítsák fel a párhuzamot a tisztviselők mai és a vármegyei tisztviselők fizetése közt és a vármegyei dotációt vegyék irányadul. Ha ezen ügy általánosságba tul esnek, a részletek könyvebben mennek.

Varga Károly előadja, hogy van egy ilyen kimutatás, mely a fizetési párhuzamot kitűnteti.

Tiszta vizet!

Szentesi János szerint nincs elég tiszta viz a pohárban. Ő az általánosságban tett számítással nincs megnyugtatta, meglehet, hogy kétszer annyiba is fog kerülni a fizetésrendezés, mint amennyire számítanak. Kivánja tárják elő határozottan, hogy a fizetésrendezés ennyi, meg ennyi pénzbe kerül a városnak.

Juhász Ignác is abban a véleményben van, hogy kitűntetve kell lenni egész határozottsággal, mily összeget igényel a fizetésrendezés. Azon az alapon áll e kérdésben, hogy egyenlősítsék a városi tisztviselők fizetését a vármegyei és állami tisztviselők fizetésével, állapítsák meg a kivételeket. Hivatkozik arra, hogy egy 1906-ban kelt belügyminiszteri rendelet határozott elvi rendelkezéseket tartalmaz a fizetések egyenlősítésére vonatkozólag. Ő kérte volt annak sokszorosítását, de ez elmaradt. Pedig ehhez kell tartaniok magokat.

Roncsik Lajos főszámvevő előadja, hogy készített munkálatokat a fizetésrendezésre vonatkozólag. Bemutatja az első munkálatot, mely a tisztviselők, rendőrök és szolgaszemélyzetről szóló kimutatást tartalmazza a napidijasok nélkül. Támpontul a költségvetés keretét vették. A fizetések egész összege most 526,455 korona, mely összegben benne van a fizetés, a lakbér, a személyi és drágasági pótlék. A rendezés folytán a fizetések összege 669 ezer korona lesz. A többlet 142,555 korona. Ennek fedezésére szolgál a 48,752 korona drágasági pótlék, 56,000 korona tartalékolási összeg, 52,000 korona összegű tétel, mely a jövő évi költségvetésből kimarad, tehát összesen 155,452 korona és így marad még vagy 13,000 korona plus, anélkül, hogy pótdadó emelés szükséges volna. Másik számítást is tett az egyetemmel és vízvezetékkel kapcsolatosan. Eszerint két százalékos pótdadóemelés volna szükséges.

Juhász Ignác kijelenti, hogy nem fogadja el a főszámvevő kombinációját tételben sem. A drágasági pótléket nem tekinti fedezetnek. A fedezetre nézve az a véleménye, hogy azt hiábavaló keresni. A fizetésrendezést meg kell csinálni. Fedezett lesz rá, ott, ahol. Most már nincs más hátra, minthogy csinálják meg a fizetési osztályokba való beosztást. Ez azonban nem könnyű feladat. Igen nagy munkát és alapos megfontolást igényel. Az a véleménye, hogy a bizottság plénumában nem lehet ezt megcsinálni előzetes munka nélkül.

Aczél Géza a munka menetére nézve azt ajánlja, hogy párhuzamosan menjenek, egyenlősítsék a fizetéseket és menjenek végig az egyes állásokon.

Kovács József polgármester a kivitel módozatára vonatkozólag fejti ki a nézetét. A legutóbbi fizetésrendezéskor sem kerestek alapot. Akkor kombinációképpen meghatározták az egyes állásokkal járó fizetéseket azzal a feltétellel, hogy ha nagy összegre rug, redukálni fogják. Erre azonban nem került a sor. Most azonban ott állnak, hogy végigtárgyalják ezen javaslatot és még sincs készen. Hangsúlyozza, hogy nem a fizetésrendezés miatt sürgeti ő a szabályrendeletet, hanem a közzszolgálat érdekében, a miniszter sürgetése miatt, továbbá azért, mivel több állás nincs betöltve, ami miatt a tisztviselők tul vannak terhelve. Sürgeti azért is, mert a hosszas tárgyalás a tisztviselőket rendkívül lekötöti. Kéri a bizottságot, hogy mivel az ügy le van tárgyalva tegyék meg a befejező lépéseket. Hogy a rendezés

teheremeléssel fog járni, az természetes. — Azoz semmiesetre sem járul hozzá, hogy a napidijásokat elűzzék. Ezt a tisztviselők sem fogadják el a rendezés alapjául. A fizetés-rendezésnek a város vagyonából kell kitélni. Ki is telnek pótdómeelés nélkül is, de a város jövedelmének jelentős része, nem járhat össze az egymástól koronátó, állami szükséglet fedezésére van lekötve. Javasolja, hogy kezdjenek hozzá a munkához.

Alapos munka kell.

Márton Imre kifejti, hogy miért kérte a fedezet kimutatását. Azért, hogy a fedezet szabad kezet biztosítson a bizottságnak a fizetéseknek méltányos, sőt annál is kedvezőbb megállapítására. Ha fedezet nélkül állapítják meg a fizetéseket, akkor az így megállapított fizetés a legmagasabb ha ár lesz, ő pedig e határon túl is szeretne lépni, ha a méltányosság úgy hozza magával. — Munka kevesbitést és fizetésemelést nem akar. A meglévő munkaerővel kell kijönni. Hajlandó azonnal hozzákezdeni a munkához, de hogy itt nyugodtan végezhesenek, arra nem sok kilátást talál. Hivatkozik arra, hogy a multkori albizottságok kiküldésével sem az eredmény elodázását akarta, amire bizonyosság az, hogy az albizottságok kiküldésük meg lett a kellő eredménye. Az elvégzendő munka alaposágára való tekintetből most is kívánatos lenne, hogy egy albizottságra bizzák a munkálatot, amelynek határidőt tűznének ki.

Reméli, hogy így hamarabb kész lesz a munka, mintha a plénum hozzákezdené a tárgya áshoz, ámbár az ellen sincs kifogása, ha a bizottság úgy határoz, hogy azonnal hozzá kezd a munkához.

Aczél Géza szerint az albizottság munkálata nem eredményezne gyorsabb munkát, mert sok elvi kérdés jöhetne elő, melyek felett az albizottság nem döntene és így a kérdés újra a plénum elé kerül. Véleménye szerint a plénumban sokkal könnyebb meg tárgyalni az ügyet.

Szentesi János abban a véleményben van, hogy az albizottságnál könnyebben menne a munka.

Juhász Ignác: Minél kényesebb a kérdés, annál nehezebb a megoldás. A kisbizottság lesz csak képes ezen nehéz munkát alaposan elvégezni.

Albizottság kiküldése.

Weszprémy Zoltán főispán úgy nézi, a többség szükségét látja, hogy albizottságot küldjenek ki, ezért javasolja, hogy bizzák meg Márton Imrét, Juhász Ignácot, Fejér Ferencet és Szilágyi Imrét a munkálat elkészítésével záros határidő mellett. A határnapot április 11-re tűzzék ki.

A bizottság a javaslatot egyhangulag elfogadta, mire az ülés véget ért.

Debreceni abcugok a Házban.

A balpárt mosdatása.

Hangulatok a folyosóról.

— Fővárosi munkatársunktól. —

— március 25.

A képviselőház folyosóján eleven az élet. „It az idő, most vagy soha!” hangzott a jelszó. Ami azt jelenti, hogy szavazás lesz. Elsők a balpártiak. Együtt vannak valamennyien, három híján, tehát annyian, hogy névszrinti szavazást kérhessenek. De a három aláírás nem okoz nekik gondot. Megszerzik a magyar pártoktól. A demokratáktól s a teljesen egyetemes és osztatlan Bálfy-párttól, Eötvös-párttól és a Mezői Vilmos-párttól. Ugyancsak aláírásra vár a másik iv is, amellyel a névszrinti szavazásnak hol-

napra, de mert holnap ünnep van, holnaputánra halasztását kérik.

Sokadalom lévén, természetesen, hogy a hangulat nem foszlik szét adomákba, hanem izgatottságba gyülemlik.

Bent a teremben erősen mosdatták mindjárt az ülés elején a balpártot a debreceni eseményekért.

Molnár Jenő volt az első, de a revíziós vitában utolsó szónok. Kijelenti, hogy mielőtt zárbeszédéhez hozzákezd, személyes kérdésben is néhány megjegyzést akar tenni. Legutóbbi beszédében megemlékezett Apponyi november 18-iki beszédéről, amelyről most Apponyi azt mondja, hogy nem a házszabályrevízió, hanem csak annak alakja ellen szólt. Fantarítja, hogy bizony házszabályrevízió ellenes volt a beszéd.

— Éljen Apponyi — tüntet a kalicció.

Molnár Jenő: Ami Kossuth Ferencet illeti...

— Éljen Kossuth — zugják.

— Debrecenben megabugoltatok ezt a nevet — kiáltozzák a balpárt felé.

Nagy György: Rögtön tiltakozott ellene Szappanos István.

— Szükségtek lesz még a Kossuth névre.

Molnár Jenő: Én nem azt mondtam, hogy mindjárt mondjon le Kossuth Ferenc.

— Éljen Kossuth!

Szokoly Tamás: Ne vedd a szádba azt a nevet.

— Még te is beszélsz Tamás! — kiáltozik a balpárt.

Molnár Jenő: Adandó alkalommal igenis minden miniszternek le kell vonni a következtetéseket. Aztán tovább folytatja beszédét, melyről rendes országgyűlési tudósításunkban emlékezünk meg.

A postaszekrények fosztogatói.

Feltört levélszekrények.

Nincs tettes.

— március 25.

(Saját tudósítónktól.) Veszedelmes banda garázdálkodik mostanság Debrecenben. Különös mulatságot találtak ki ennek a bandának a tagjai és egymásután fosztogatják ki a postagyűjtő szekrényeket. Hogy ez a furcsa eset nem holmi éretlen tréfa, azt mutatja az is, hogy a postaszekrények feltörése naponkint előfordul s éppen ezért a rendőrség nagy erélyvel nyomozza a tetteseket.

Három nappal ezelőtt tett feljelentést a rendőrségen Popovics István postafelügyelő. Feljelentésében elmondotta, hogy ismeretlen tettesek 21-én és 22-én a késő esteli órákban a Miklós-utca 1., a Csapó-utca 59. és a Peterfia 19. számú házak előtt kifüggesztett régi rendszerű kulcsrajáró levélgyűjtő szekrényeket valószínűleg alkulcs segítségével felnyitották, a levelekről a bélyegeket leszedték, néhány levelet pedig felbontottak. Könnyen lehetséges, hogy több levelet egyszerűen magukkal vittek, de ezt természetesen nem lehetett megállapítani.

A kár, mely ily formán az ellopott levélbélyegek révén a postát érte, nem nagy ugyan, de a postafőnökség szigorú nyomozást kért,

nehogy hasonló esetek megismétlődjenek és emiatt a levélkézbesítésben zavarok támadjanak.

A rendőrség szigorú nyomozást indított, de eredményt nem tudott elérni.

A postaszekrény fosztogatói nagyon ügyes fickók lehetnek gyorsan működtek s az éj sötétjében nem is vette észre őket senki, Vakmerőségüket jellemzi az, hogy a felbontott szekrények közelében mindenütt rendőrposztok vannak s ennek dacára észrevétlenül véghez tudták vinni a bizonyára előre kiesztelt szekrény feltöréseket. A nyomozás még folyik.

Embereken keresztül.

Gázol a batár.

— március 25.

(Saját tudósítónktól.) Csendes falusi utca. A kis nádfódeles házak környéke teljesen kihalt. Beköszöntött a tavasz és ilyenkor már mindenki a földeken dolgozik, odahaza csak az öregje, meg apraja maradt.

Egy öreg összetörődött anyóka haladt a széles kihalt falusi utcán. Örült vágatásban közeledet feléje egy négyfogatos batár. A szerencsés len asszony nem vette észre. Az uri batár pedig jött rehanva, mert hisz a bentülő utasoknak sürgős dolguk van, sürgős az utjuk. Aztán az utca csendjét egy szivertépő jékiáltás zavarta meg.

Az összetörődött anyóka, ki ott borkált az uttesten, a lovak alá került. Keresztül gázoltak rajta és tovarohanva vérétagokkal hagyták hátra áldozatukat. A fényes fogat urai látták a véres jelenetet, kinétek a kocsi ablakából és aztán rászóltak a kocsisra:

— Hisz ez csak egy öreg asszony. — Hajts tovább, gyorsan!

A kocsis szót fogadott. A lovak tovaragadták az uri járművet, melynek kerekéhez sűrű emberi vér tapadt.

Mindez pedig riporter-stílusban elmondva az, hogy Tuglász község egyik utcáján a napokban délelőtt egy arra vágató négyes magárfogat elütötte özvegy Nagy Bálintné téglási lakost, egy 73 éves szegény öreg asszonyt.

A szerencsétlen öreg asszony az elgázolás következtében súlyos, éleveszélyes sérüléseket szenvedett s most lakásán ápolják. A kocsisban üök tovább hajtattak, de kilitüket nyomozza a csendőrség, miután az elgázolt asszony hozzátörzói feljelentést tettek a dologról és azt állítják, hogy a fogat kocsisának gondatlansága idézte elő a szerencsétlenséget.

BUTOR-

KIALLITAST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédli, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában Széchenyi-utca 19. szám.

Színház.

MŰSOR:

Szordán: A császár katonái dráma „C” bérletben.
Csütörtökön: Kis szökevény operette „A” bérletben.
Pénteken: A császár katonái dráma „B” bérletben.
Szombaton: Varázskeringő operette „C” bérletben.

* **A mai előadás.** Ma este Földes Imre nagyhatású drámája A császár katonái kerül színi. A szenzációs sikerű dráma szereplői ugyanazok, akik a darabot eddig diadalra vitték.

* **Kis szökevény.** Holnap este érdekes reprizben lesz része közönségünknek. Moncton és Caryl kedves operettjét, a Kis szökevényt eleveníti fel az igazgatóság. A bájos zenéjű angol operett elsőrendű szereposztásban kerül színre.

* **A Carmen** opera előadásához szükségeltetik 20-25 kis fugyermek 10-től 12 évesig, akik részt hajtanak venni, jelentkezzenek szülői beleegyezéssel a színháznál, ahol a karmestertől énekelni tanulnak.

— **Ujdonságok.** Zilahy Gyula színházigazgató két nagyszerű ujdonság előadási jogát szerezte meg. Az egyik a Vigaszínház nagyszerű operettje, a Tatarjárás, a másik ugyancsak ennek a színháznak legújabb szenzációja, Bródy Sándor „Tanitónó” című életképe, a melyet a fővárosi kritika a legnagyobb éragadtatással fogadott.

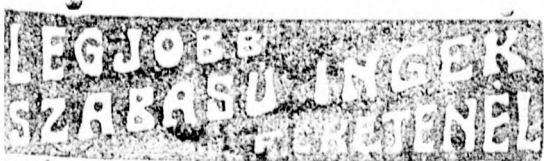
VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uránus mai új műsora. 1. Mezőgazdaság és sütő ipar. (Természet után készült felvétel.) — 2. Japan játékok. (Színes kép.) — 3. Pierott álma. (Kétféle ujdonság) — 4. Verseny a Vanderbilt serlegért. (Tanulmányos sport.) — 5. Dráma a Glecserek között. (Dráma.) — 6. Az elszakadt nadrág. (Bohózat.) — 7. Londontól—Parisig. (Term. ut. felv.) — 8. A zöld béka. (Színes.) — 9. Zab hatása. Műsor változás fenntartva. Előadás kezdete este 6, 7, 8 és 9 órakor. Helyárak mint rendesen.

Gyermekelőadások az Uránusban. Ma d. u. 4-5 ig és 5-6 ig félhelyáru gyermekelőadások lesznek, mint mindig — pompás mulattató és tanulságos új műsorral. A mai gyermek előadásokban színes képek is vannak.

Uj képek az Uránusban. Az Uránus mai gyermek és rendezési előadásaira kitűnő új képekből összeállított műsor fogja a közönséget kellemesen szórakoztatni. Igen érdekes természet után készült felvételek és pompás bohózatok vannak a mai műsorban, melyet a legmelegebben ajánlunk a közönségnek.

Az Uránus holnapi „Elit” párisi estélye iránt, mely holnap este a rendezési 6, 7, és 8 óras ismét új családi műsori előadások után következik 9 és 10 órai kezdettel, az egész városban nagy érdeklődést keltett. Ma este is tömegesen váltottak előjegyeket a holnapi és a pénteki előadásokra. A jegyek ára kétszeres. Elővételi pénztár d. u. 5-től este 10-ig.

Kabaré a székelyekért.

A mai székely-est.

— március 25.

Ma a szórakozás, a műélvezet a jótékony szolgálatába állott. Jótékony egyesületek, társaságok összekötik a hasznost a kellemessel s most már nem pumpolják végig a közönséget a jótékony névben, hanem a jótékony oltárán áldozott filérekre adnak ellenértéket, műélvezetet, szórakozást.

Az utóbbi időben egymást érik városunkban is a jótékony célú kabaré-esték, hangversenyek, mulatságok, amelyek révén szívesen, örömmel adja a közönség filléreit a különböző nemes törekvés k támogatására.

Most legutóbb a Székely Társaság lép a közönség elé és rendez egy magas színvonalon álló Székely-estét. Ha jótékony célú estély részvétel a közönség érdeklődésére, úgy ez a Székely-est joggal kívánhat magának ebből az érdeklődésből fokozottabb mértékkel.

Ez irányban a debreceni közönség nem is maradt fukar és a mai Székely-est iránt általános érdeklődés nyilvánul meg. Ezt az érdeklődést különben színt megköveteli magának az a változatos és a kényesebb művészi igényeket is kielégítő műsor, mely a ma délután öt órakor a Bika-szállóban a Székely-estélyt fogja képezni.

Ez a műsor a következő: 1. Prolog székely viseletben, elmondja Zilahy Gyula. 2. Chopin gis mohl Polonaise, zongorán játsza Boros Anna. 3. Székely dalok, székely viseletben, éneklő Takács Gabi. 4. Tied a hatalom, költemény, szavalja Czobor László. 5. Ária a Varázsfuvolából, éneklő Szendrő Sándor. 6. Ének és tánc, Zsigmondi Anna. 7. Gounod, Ave Mária négyes. Takács Gabi, hegedű Székely Elemér, harmonium Dénes Arthur, zongora Mártonfalvy György. 8. Kabaré verseny, előadja Horváth Kálmáné. 9. Ária La Grange Hunyadi operából, éneklő Takács Gabi. 10. énekszám, Horváth Kálmán. Jegyek kaphatók Tóth Bela gyógszertárában. Előadás után társasvacsera a közreműködők tiszteletére.

Félnapos színész-sztrájk.

A karmester miatt.

Fellázadt karszemélyzet.

— március 25.

Tegnap délelőtt erősen berregett a szerkesztőség telefonja. Riasztó hírt jelentettek; a debreceni színház női karszemélyzete formaliter sztrájkba lépett.

Mikor a portugáliai királygyilkosságot hozta hírül a telefon drót, ez sem keltett olyan riadalmat, mint ez a színész-sztrájk. Ahl rebát már Thália temploma sem ment a sztrájkmozgalomtól! Ez nagyszerű, sőt óriási. Micsoda perspektíva, nem lesz előadás, kivezényelnek a rend fenntartására egy század huszar — tisztet, a katonaságot megdobálják, a sztrájknyitást felosztatják, a sztrájkolókat letartoztatják, a színházba igyekvő közönséget feltartoztatják, szóval lángba borul a világ.

De mindez csak riporter fantázia. Lényegében csupán az történt, hogy a női karszemélyzet tegnap délelőtt nem a próbákra, hanem az Angol Királynő „bundájában” jelent meg és itt értekezletet tartottak, melyen Mártonfalvi karmesternek a női kart mélyen sértő eljárását veték tárgyalás alá. Ennek előzménye pedig az volt, hogy a karmester a vasárnapi próbák alatt egy önfeléd

pillanatban megsértette a karszemélyzet női tagjait, akik kijelentették, hogy míg a karmester elégtételt nem ad, passzív rezisztálnak.

Értekezletükön vállalt szolidaritásukkal meg is pacsélték ezen elhatározásukat, melyet megtoldottak azzal, hogy mindaddig nem mennek próbára s nem lépnek fel, míg teljes elégtételt nem kapnak és ezt értésére adták a direktornak.

A direktor válasza azonban soká késett. Ezért a sztrájkolók szépen fölkerelkedtek és felkeresték Kovács József polgármestert, hogy személyesen előadják neki panaszuikat.

Az ősz podeszta meglepetve bár, de szívesen fogadta vendégeit, kik annyi színt, ragyogást és parfüm-illatot hoztak magukkal a komoly dolgozószobába, amennyit 27 tisztelő küldöttség sem tud teremteni. Természetesen színpadi jelenetekben sem volt hiány, úgy, hogy a város feje végre is megindultan teljes jóakarattal biztositotta a megjelenteket.

A sztrájkolók erre visszavonultak a sztrájknyitására, hol Talliáné F. Etel vezetésével egy bekéltető bizottságot választottak, amely tárgyalásba ereszkedett a direktíóval és az ellenféllel.

Közben a helyszínen termelt a béke-angyal egy jeles debreceni szinkritikus személyében, kezében olajággal és pár perc alatt elsimitotta az ellentéteket s azontul szent volt a béke.

Mártonfalvy kért bocsánatot, adott elégtételt, mindent, amit kívántak és ezzel véget ért az öt óras színész-sztrájk, melyet bankett s néhány hordócska sör elfogyasztása követte. Aztán pedig konstatálták, hogy a színészet mégis csak Cifra nyomoruság, melyet este a lámpák előtt már minden baj nélkül játszottak el.

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-otca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszarnok .. lépés-folyosóján. Telefon 412 ..

Munkásmozgalmak Debrecenben.

— március 25.

A tavasz rendszerint meghozza a munkásmozgalmakat. Így történt ez ebben az évben Debrecenben is. Az építőmunkások mozgalma után most a szabó és a csizmadia munkások léptek a bérharc terére.

A csizmadia munkások mozgalma ma már sztrájkká fajult. A csizmadia termelő szövetezet összes munkásai tegnap sztrájkba léptek.

Követelésük a rendez munkáknál 30 és a váltómunkáknál 50 százalék béremelés. Az egyeztető tárgyalások a napokban fognak megtörténni az ipartestület keretében.

A másik bérmozgalmat a szabómunkások indították. Memorandumot adtak be az ipartestülethez, helyzetük javítását követelve a mesterektől, akik ha nem adják meg követeléseiket, úgy sztrájkba lépnek.

Ezzel a memorandummal az ipartestület szakosztálya fog legközelebb foglalkozni.

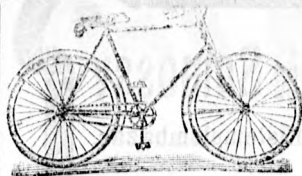
— **Lapunk legközelebbi száma** a holnapi ünnep miatt pénteken a rendez időben jelenik meg.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban szerdán délután 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

Mindenki siessen a

KÖZPONTI CIPŐ- és KALAP ÁRUHÁZBA

Dreher söresarnok mellett, ahol 1 pár férfi Chevreaux cipő 5 forint, 1 pár női Chevreaux cipő 4 forint. Legszebb férfi kalapok 1 forint
Telefon 435. 50 krajczártól feljebb. Telefon 435.

A legszebb, legjobb és mindenütt a legkedveltebb védjegyesbicikliket

— 96 Kr.-tól kezdve — egész a határig teljesen vám- és tehermentesen szállítjuk. Sok évi jótállás. Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. Összes hozzávaló részek Berlinből szállítatnak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelső osztályú gyártmányainkat alacsonyabb árban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem hasonlítani.

Multiplex-Fahrrad-Industrie, Berlin 12.
Gitschinerstr. 15.

Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdon-ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémsztergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Galler és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett
leggyorsabban eszközöl

Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN,
Hunyadi-utca 17. Alapított
1895-ben.

Interurban és megyei telefon 76. sz.

Vörös

'Excelsior'-főzőedények

takarék-tűzhelyek,

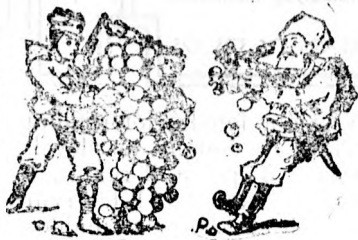
kerti-padok

tüskés kerítéshuzal és kerti
eszközök raktára

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 33.

Szőlőoltványokat

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

508

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.)
Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

394—1908. P.

HIRDETÉS.

A presbyterium közhírré teszi, hogy az E. T. I. t.-cz. 19. és 20. §-ainál fogva a választók névjegyzékének összeállítására megtette az intézkedést. Ebbe a névjegyzékbe felvételnek az E. T. I. t.-cz. 18. §-a értelmében egyházközségünk minden olyan férfi vagy önjogu nő tagja, — beleértve a nagykoru hajadont, az özvegy és törvényesen elvált nőt, a vegyes házasságban élő és az olyan nőt, kinek férje egy éven tul külföldön tartózkodik, de egyházi adót fizet, — aki 24-ik életévét betöltötte vagy törvényesen nagykorúsított, vagy e kor elérése előtt házasságra lépett és az egyházi és iskolai közteherviselésben részt vesz, ha gyámság vagy gondnokság alatt nem áll; ha egyházi és iskolai közteherviselési kötelezettségének meghatározott időben eleget tesz, ha választói jogosultságától fegyelmi uton meg nem fosztatott.

Felhivatnak ennél fogva egyházközségünk jogosult választói, hogy az E. T. I. t.-cz. 19. §. második bekezdése értelmében az előző 1907. évi és ezt megelőző időről fennálló adó tartozásait ez évi május 15-ig a város adószedő hivatalánál befizetni igyekezzenek.

Kelt Debreczenben a reform. egyház 1908. évi március hó 14-ik napján tartott gyűléséből.

Újdonságok!!

Tavaszi costum kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben. — Jó mosó kartonok, divat zefirek, Schroll-féle síffonok, havasi vásznak, LIL IOM VASZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű és rövidáru-üzletében Kossuth-utca 6. szám.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és

Vállalkozik minden egyéb bank-ügylet kötésére.

Az Igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Hatvan-utozal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Egy jókarban lévő, lábön álló cimbalom, helyszüke miatt igen olcsó áron eladó Beresényi-u. 24. sz. a.

A nagycserén 16 katasztrális irtott föld eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó fűszerüzlet helyiség, régi jó forgalmu helyen. Mészana-utca 26. szám.

Nagyváradon 30 év óta fennálló kóser étterem, szép látogató közönséggel, utazó urak találkozó helye, családi körülmények miatt eladó. Czim: Grósz Adolf, Kert-utca 4.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Néhal Molnár Endre örökösei tulajdonát képező H.-Nádudvaron, a varró laposi dűlőben, a szelenezési büte dűlőben, két nagyobb birtok, valamint a határban lévő őzesi közlegelő kisebb föld, birtokok, házak és szőlő földek szabad kézből eladók. Értekezhetni lehet az örökösökkel, Debreczenben Ats Nagy Ferenc József kir. hereg-u. 48. sz. a.

Májusra 3 szoba, előszoba, felső konyha, kamara és hozzá tartozókból álló lakás 2 tagu családnak kerestetik, kevéssé népes tiszta, háznál, udvari is lehet. Cim a kiadóban.

Pénztárnoknőnek ajánlkozik fiatal, ügyes 18 éves leány szerény kezdő fizetéssel. Dezső bankiroda Kossuth-u. 36

Költözteték féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Egymalom-utca 4. sz. 1492.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italméréssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, eseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Értekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csicsó Lajossal. 69. szám.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal és szolid árért eszközölöm. — FOLDVÁRI L. Debreceni Első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1.

Telefon 168. sz.

Egy 40—42 éves józan életű ember és jó okmányokkal bir, óhajtaná egy 32—36 éves nővel örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség“ alatt a kiadóba kéretnek.

Jóírásu és olvasni tudó kis lány azonnal felvétetik Miklós-utca posta-gyűjtőbe. özv. Soós Albertné.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikál, mézszárszékkal biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottlieb-nél Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egymalom-u. 4. sz. (1364)

ÜGYVÉDI VIZSGÁRA alaposan, igen gyorsan, biztos sikerrel előkészíték. Cim a kiadóhivatalban. (1451)

Jóforgalmu évek óta fennálló szatócs üzlet és italmérés egyik közeli nagyközség legelőnkebb központján eladó. Cim a kiadóhivatalban. (1489)

Ebéd és vacsora kosztot kaphat 2 fiatal ember intelligens családnál. Cim a kiadóban.

Eladó ház. A Boldog-kert I. járás 37. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű

ujdonságai

ruha-szövetek, blous kelmék —

selymek voile de laine.

Oriási választék!

1267

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, gyökeres akác és gledicia, sima szőlő vessző, spárga, füz-dugvány és diszeserjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET“-szőlőtelepén. — Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.

Angol és francia ujdonságaink

a tavaszi és nyári szezonra Costume- és Ruhaszövetek, Bluzselymek és Ruhadiszekben megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházában.

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Elegáns façon!

Heti gyártás 1300 pár.

Kitűnő hírnevünket

szolid alapelveinknek köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1500 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkelből.

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi fűzős cipő, kitűnő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi fűzős cipő, valódi Box-Calf-ből, kedvelt sötánycipő.	„ 5.75
Férfi fűzős cipő, legfinomabb Chevreauxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi fűzős félcipő, finom Chevreauxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű	„ 5.60
Férfi gombos cipő, 1-a Chevreauxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegyászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

Különlegesség „Goodyear Welf” árukban.

A jelenkor elismert legjobb minősége.

Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra	frt. 2.80
Női fűzős félcipő, fekete Chevreauxból, nagyon elegáns	„ 3.50
Női fűzős cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozásu	„ 4.—
Női fűzős cipő, 1-a Box-Calf-ből, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevreauxból, Goodyear varrott, elegáns façon	„ 6.—
Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevreauxból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	„ 5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Fiac-utca 48.